الأذكار التي تقال صباحًا ومساءً

به نام الله بخشنده و مهربان اذکاری که به هنگام صبح و شام گفته می شود

(اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَلا يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ).

﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ﴾ [البقرة: ۲۵۵] «الله [معبودِ راستین است؛] هیچ معبودی [به‌حق] جز او نیست؛ زنده‌ی پاینده [و قائم به ذات] است؛ نه خوابی سبک او را فرا می‌گیرد و نه خوابی سنگین؛ [و لحظه‌ای از تدبیر جهان هستی، غافل نمی‌ماند]؛ آنچه در آسمان‌ها و زمین است، از آنِ اوست. کیست که نزد او جز به فرمانش شفاعت کند؟ گذشته و آینده‌ی آنان (بندگان) را می‌داند و [آنان] به چیزی از علم او احاطه [و آگاهی] نمی‌یابند، مگر آنچه خود [الله] بخواهد. کرسیِ او آسمان‌ها و زمین را در بر گرفته است و نگهداشتنِ آنها بر او [سنگین و] دشوار نیست و او بلندمرتبه [و] بزرگ است».

آية الكرسى [البقرة: ۲۵۵]

(آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُون ۚ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِير * لا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْراً كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلا تُحَمِّلْنَا مَا لا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلانَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ).

﴿ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّن رُّسُلِهِۦۚ وَقَالُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۖ غُفۡرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ﴾ «رسول [الله] به آنچه از [سوی] پروردگارش بر او نازل شده ایمان آورده است و مؤمنان [نیز] همگی به الله و فرشتگان و کتاب‌ها و پیامبرانش ایمان آورده‌اند؛ [و رسول و مؤمنان گفتند]: میان هیچ‌یک از پیامبرانش فرق نمی‌گذاریم [و به همه شان ایمان داریم]. و گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم. پروردگارا، آمرزش تو را [خواهانیم] و بازگشت [تمام امور] به سوی توست».

﴿لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَاۚ لَهَا مَا كَسَبَتۡ وَعَلَيۡهَا مَا ٱكۡتَسَبَتۡۗ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذۡنَآ إِن نَّسِينَآ أَوۡ أَخۡطَأۡنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تَحۡمِلۡ عَلَيۡنَآ إِصۡرٗا كَمَا حَمَلۡتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلۡنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦۖ وَٱعۡفُ عَنَّا وَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَآۚ أَنتَ مَوۡلَىٰنَا فَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ﴾ «الله به هیچ کس جز به اندازه‌ی توانش تکلیف نمی‌کند. آنچه [از خوبی] به دست آورده است به سودِ اوست

و آنچه [بدی] کسب کرده است به زیان اوست. [پیامبران و مؤمنان گفتند:] پروردگارا، اگر فراموش یا خطا کردیم، ما را بازخواست نکن. پروردگارا، بارِ گران [و تکلیف سنگین] بر [دوش] ما مگذار؛ چنان که آن را [به مجازات گناه و سرکشی،] بر [دوش] کسانی که پیش از ما بودند (یهودیان) نهادی. پروردگارا، آنچه که تاب تحملش را نداریم بر [دوش] ما مگذار و ما را بیامرز و به ما رحم کن. تو یار [و کارسازِ] مایی؛ پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان».

[البقرة: ۲۸۵-۲۸۶]

(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) (قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ) (قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ).

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ﴾ «[ای پیامبر] بگو: او الله یکتا و یگانه است».

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ﴾ «[ای پیامبر،] بگو: به پروردگار سپیده‌دم پناه می‌برم».

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ﴾ «[ای پیامبر،] بگو: به پروردگار مردم پناه می‌برم».

هر سوره به طور کامل، سه بار خوانده شود.

أعوذ بكلمات الله التامات من شر ما خلق. «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ»: «پناه می‌برم به کلمات کامل الله از شر آنچه خلق نموده است». (سه بار).

بسم الله الذي لا يضر مع اسمه شيء في الأرض ولا في السماء وهو السميع العليم. «بِسْمِ اللهِ الَّذِي لا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ في الأَرْضِ وَلا في السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ العَلِيمُ»: «به نام الله كه با نام او چيزى در زمين و آسمان ضرر نمى‌رساند؛ و او شنواى داناست». (سه بار).

رضيت بالله ربًّا وبالإسلام دينًا وبمحمد صلى الله عليه وسلم نبيًّا. «رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم نبيًّا»: «راضى شدم به الله به عنوان پروردگارم و به اسلام به عنوان دينم و به محمد صلى الله عليه وسلم به عنوان پيامبرم». (سه بار).

أصبحنا وأصبح الملك لله والحمد لله لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، رب أسألك خير ما في هذا اليوم وخير ما بعده، وأعوذ بك من شر ما في هذا اليوم ومن شر ما بعده، ربِّ أعوذ بك من الكسل والهرم وسوء الكِبَر، وأعوذ بك من عذاب النار وعذاب القبر. «أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذا اليوم وَخَيْرَ مَا بَعْدَه، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذا اليوم وَشَرِّ مَا بَعْدَه، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالهَرَمِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ»: «ما و تمام جهانيان براى الله صبح نموديم؛ و حمد و ستايش براى الله است كه معبود بر حقى جز او نيست؛ يكتاست و شريكى براى او نيست؛ پادشاهى از آن اوست و حمد و ستايش براى اوست؛ و او بر هر كارى

تواناست؛ پروردگارا از تو خیر و خوبی این روز و خیر پس از آن را می‌خواهم؛ و به تو پناه می‌برم از شر آنچه در این روز است و از شر آنچه بعد از آن است؛ پروردگارا، به تو پناه می‌آورم از تنبلی و پیری و مشکلات پیری؛ و به تو پناه می‌آورم از عذاب دوزخ و عذاب قبر». و با فرا رسیدن شب می‌گوید: أمسينا وأمسى الملك لله، «أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ»: «ما و تمام جهانیان برای الله متعال شب نمودیم». و می‌گوید: رب أسألك خير ما في هذه الليلة... «رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هذِهِ اللَّيْلَةِ»: «پروردگارا، از تو خیر و خوبی وقایع این شب را می‌خواهم». و تا آخر این ذکر را می‌خواند و به جای «أصبحنا وأصبح» و «هذا اليوم»، «أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى» و «هذِهِ اللَّيْلَةِ» می‌گوید.

اللهم بك أصبحنا وبك أمسينا وبك نحيا وبك نموت واليك النشور. «اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُورُ»: «بار الها! به توفیق و یاری تو صبح کردیم و با عنایت تو شب نمودیم و به خواست تو زنده‌ایم و به خواست تو می‌میریم و رستاخیز ما به‌سوی تو است». و با فرا رسیدن شب می‌گوید: اللهم بك أمسينا وبك أصبحنا وبك نموت وبك نحيا وإليك المصير. «اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ نَمُوتُ وَبِكَ نَحْيَا وَإِلَيْكَ المَصِيرُ»: «بارالها، با توفیق و یاری تو شب نمودیم و با عنایت تو صبح می‌کنیم و به خواست تو می‌میریم و به خواست تو زنده می‌شویم؛ و به‌سوی تو بازمی‌گردیم».

اللهم ما أصبح بي من نعمة أو بأحد من خلقك فمنك وحدك لا شريك لك فلك الحمد ولك الشكر. «اللهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ، فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ»: «بارالها، هر نعمتی که در این صبح دارم یا یکی از مخلوقاتت از آن برخوردار است، تنها از جانب توست که شریکی نداری؛ پس حمد و ستایش برای توست و شکرگزاری و قدردانی برای تو توست». و با فرا رسیدن شب می‌گوید: ما أمسى بي. «ما أمسى بي»، یعنی: «هر نعمتی که در این شب دارم».

(سه بار).

اللهم إني أسألك العافية في الدنيا والآخرة، اللهم إني أسألك العفو والعافية في ديني ودنياي وأهلي ومالي، اللهم استر عوراتي وآمن روعاتي، اللهم احفظني مِن بين يديَّ ومِن خلفي وعن يميني وعن شمالي ومن فوقي، وأعوذ بعظمتك أن أُغتال من تحتي. «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي»: «بارالها، از تو عافیت در دنیا و آخرت را می‌خواهم؛ بارالها، از تو بخشش و عافیت در دین و دنیا و خانواده و مالم را خواهانم؛ بارالها، عیب و نقص‌های مرا بپوشان و ترس‌هایم را به امنیت تبدیل بفرما؛ بار الها، مرا از جلو و از پشت سرم

و از سمت راستم و از سمت چپم و از بالای سرم حفظ بفرما؛ و به عظمت و بزرگی تو پناه می‌آورم که از زیر پایم کشته شوم».

اللهم أنت ربي لا إله إلا أنت، خلقتني وأنا عبدك وأنا على عهدك ووعدك ما استطعت، أعوذ بك من شر ما صنعت، أبوء لك بنعمتك عليّ، وأبوء بذنبي، فاغفر لي فإنه لا يغفر الذنوب إلا أنت. «اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لاَ إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ»: «بارالها، تو پروردگار من هستی، معبود بر حقی جز تو نیست؛ مرا خلق نمودی و من بنده‌ی تو هستم؛ و من تا بتوانم بر عهد و پیمان و وعده‌ی تو هستم؛ به تو پناه می‌آورم از شر آنچه انجام دادم؛ به نعمت تو بر خود اعتراف می‌کنم و به گناهم اقرار می‌کنم، پس مرا ببخش که کسی جز تو گناهان را نمی‌بخشد».

اللهم فاطر السماوات والأرض، عالم الغيب والشهادة، ربَّ كل شيء ومَلِيكه، أشهد أن لا إله إلا أنت، أعوذ بك من شر نفسي ومن شر الشيطان وشركه وأن أقترف على نفسي سوءاً أو أجُرَّه إلى مسلم. «اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ والأَرْضِ عَالِمَ الغَيْبِ والشَّهَادَةِ؛ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَشَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ وأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ»: «بارالها، ای آفریننده‌ی آسمان‌ها و زمین؛ ای آگاه و دانای نهان و آشکار؛ ای پروردگار و مالک همه چیز؛

گواهی می‌دهم که معبود بر حقی جز تو نیست؛ به تو پناه می‌آورم از شر نفسم و از شر شیطان و شرک او؛ و اینکه در حق خود بدی کنم یا آن را در حق مسلمانی سرایت دهم».

اللهم إني أصبحت أُشهدُك وأشهد حملة عرشك وملائكتك وأنبياءك وجميع خلقك بأنك أنت الله لا إله إلا أنت وأن محمدًا عبدك ورسولك.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أُشْهِدُكَ وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَمَلَائِكَتَكَ، وَجَمِيعَ خَلْقِكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ»: «بارالها، درحالی صبح نمودم که تو و حاملان عرشت و فرشتگانت و همه‌ی مخلوقاتت را گواه می‌گیرم که تو الله هستی و معبود بر حقی جز تو نیست و محمد بنده و فرستاده‌ی توست». و در هنگام شب می‌گوید: اللهم إني أمسيت... «اللهم إني أمسيت..»، یعنی: «بارالها در حالی شب نمودم که...». تا پایان (چهار بار).

«لاَ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ المُلْكُ، وَلَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»: «معبود بر حقی جز الله نیست، یکتاست و شریکی ندارد؛ پادشاهی برای اوست و حمد و ستایش برای او؛ و او بر هر کاری تواناست». (صد بار) در صبح یا شب.

حسبي الله لا إله إلا هو عليه توكلت وهو رب العرش العظيم.

«حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ»: «الله برای من کافی است؛ معبود بر حقی جز او نیست؛ بر او توکل نمودم و او پروردگار عرش بزرگ است». (هفت بار).

سبحان الله وبحمده «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ»: «پاک و منزه است الله و حمد و ستایش او را می‌گویم». (صد بار) در صبح یا شب، یا در هر دو.

أستغفر الله وأتوب إليه. «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْه»: «از الله طلب آمرزش می‌کنم و به سوی او توبه می‌نمایم». (صد بار).

این مواردی بود که نوشتن آنها برایم میسر گردید؛ از الله متعال می‌خواهم که مفیدش بگرداند.

نوشته‌ی محمد صالح العثیمین در تاریخ ۱۴۱۸/۱/۲۰ هجری

فهرست

No table of contents entries found